

ÖZET

Crohn hastalığı, öncelikle sindirim sistemini etkileyen, karmaşık, uzun süreli, kronik bir bağırsak hastalığıdır. Aşırı iltihaplanmaya neden olan anormal bağışıklık yanıtları içerir. İnflamasyon sindirim sisteminin herhangi bir yerinde, ağızdan anüse kadar meydana gelebilir. En çok bağırsak duvarlarını, özellikle ince bağırsağın alt kısımlarını ve kalın bağırsağı etkiler. İnflamasyon olduğu zaman iltihaplı dokular kalınlaşır şişer, sindirim sisteminin iç yüzeyinde açık yara gibi ülserler oluşur. Crohn hastalığının nedeni tam olarak bilinmemektedir. Çevresel faktörler, genetik yatkınlık, immünolojik yetersizlik gibi sebepleri olabilir. Crohn hastalığına bağlı genlerin çoğu bağışıklık sistemi fonksiyonunda rol oynar. Crohn hastalarında görülen düşük Vitamin D düzeyleri dikkati çekmektedir. Bu amaçla VDR geninde görülen polimorfizmlerin inflamatuvar bağırsak hastalığı olan kişilerde araştırılmış ve VDR polimorfizmleri ile tez kapsamında Crohn ve ülseratif kolit hastalarındaki ilişki değerlendirilmiştir. Ayrıca interlökinlerde görülen düzensizliğin tanımlanabilmesine yönelik olarak polimorfizmler sağlıklı kontroller, Crohn hastalığı ve ülseratif kolit hastalarından elde edilen periferik kan örneklerinden elde edilen DNA örneklerinde incelenmiştir.

Kontrol ve Crohn hastalarında ILRN'deki polimorfizmleri ve allelleri açısından istatistiksel olarak farklılık bulunmamıştır. Sağlıklı kontrol, ülseratif kolit ve Crohn hastalarında allel sıklıkları hesaplanmıştır.

VDR genindeki polimorfizmlerin belirlenmesinde FokI ile kesim yapılan ürünler için Crohn hastalığına duyarlılığı, TaqI ile kesim yapıldığında ise ülserleşmiş kolite karşı duyarlı olduğu yapılan analizler sonucu görülmektedir.

IL-8 (845) rs2227532 ve IL-8 (-251) rs4073 polimorfizmi kontrol ve hasta grupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tez kapsamında İBH'lerde VDR ve interlökinpolimorfizmlerinin çalışılmasına dikkat çekilmiş olup, gerekli teknik süreç tanımlanabilmiştir. Ancak gelecek çalışmalarda daha fazla hasta grubunun çalışmaya alınması istatistiksel olarak yeterli sayıda verinin eldesine olanak sağlayacaktır.

ABSTRACT

Crohn's disease is a complex, long-term, chronic bowel disease that primarily affects the digestive system. It contains abnormal immune responses that cause excessive inflammation. Inflammation can occur anywhere in the digestive tract, from the mouth to the anus. It affects mostly the intestinal walls, especially the lower parts of the small intestine and the large intestine. When inflammation occurs, the inflamed tissues become thick, swollen, ulcers such as open wounds occur on the inner surface of the digestive tract. The etiology of Crohn's disease is unknown. Environmental factors, genetic predisposition, immunological deficiency are the most probably underlying reasons. The genes that are linked to Crohn's disease play a role in immune system function. Low vitamin D levels seen in Crohn's patients are noteworthy. For this purpose, polymorphisms in vitamin D receptor (VDR) gene were investigated in patients with inflammatory bowel disease and the relationship between VDR polymorphisms and Crohn's and ulcerative colitis patients were evaluated. In addition, polymorphisms were examined in DNA samples obtained from peripheral blood samples obtained from healthy controls, Crohn's disease and ulcerative colitis patients in order to identify the disorder seen in interleukins. There was no statistically significant difference in ILRN and alleles in control and Crohn's patients. Allele frequency was calculated in healthy control, ulcerative colitis and Crohn's patients. In the determination of polymorphisms in the VDR gene, sensitivity to Crohn's disease for FokI-cut products and sensitivity to ulcerated colitis when cut with TaqI is observed.

The IL-8 (845) rs2227532 and IL-8 (-251) rs4073 polymorphism did not show a significant difference between the control and patient groups.

Within the scope of the thesis, attention was drawn to the study of VDR and interleukin polymorphisms in IBDs and necessary technical process could be defined. However, recruitment of more patient groups in the future studies will allow obtaining sufficient statistical data.